

**R. P. Ferdinandi De Castro Palao, Legionensis Soc. Iesv,
Sacrae Theologiae Professoris, Et sanctae Inquisitionis
Qualificatoris & Consultoris; Operis Moralis, De Virtutibus,
Et Vitiis Contrariis, In ...**

De Sacramentis. In qua Tractatibus decem de Sacramentis in genere, tum
speciatim, videlicet de Baptismo, Confirmatione, Eucharistia spectata vt
Sacramento, & vt sacrificio: de Pœnitentia, de Suffragiis, Indulgentiis, &
Iubilo, de Bulla Cruciat, de Extrema-vnctione, & demum de Ordinis
Sacramento ...

**Castro Palao, Fernando de
Lugduni, 1669**

De subiecto seu suscipiente vnctionem. 6

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76649](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76649)

secundum eam mensuram, quae diuinae bonitati, & Christi institutione consentanea fuerit, vi aduertit Coninch. *duob. 5. n. 19. Layman. tract. 8. c. 5. n. 3.*

10. Tertius secundarius effectus est sanitas corporis, si id saluti animae expedierit, vt docuit Trident. *sess. 14. c. 2. in fine*, & tradunt fere omnes Doctores, & sumiturque ex Iacobi verbis: *Et oratio fidei saluabit infirmum, & alienabit eum Dominus*, quae non de solo leuamine, & sanitate spiritali; sed corporali debent intelligi; sub illa tamen conditione, si salus corporis animae expedierit; quia haec corporalia spiritalibus subordinata esse debent; & ob illa tantum expostulari.

11. Sed est difficultas, qualiter hoc intelligendum est. Nam Sotus in *4. distinct. 23. quest. 1. art. 2.* ausus fuit affirmare, hoc sacramentum nunquam habere effectum, prout expedit, vel non expedit animae, sed prout morbi vis eum admittit. Mouetur primò: quia saepe recipientes Confirmationem, & Eucharistiam, ita tepidi esse solent, & in malum procliuus, vt non obstantibus auxiliis ex Confirmatione, & Eucharistia concessis deficiant. Ergo etiam recipientes extremam Vnctionem ita vitibus destituti esse possunt, vt, non obstante auxilio ex vnctione desituti, nequeant salutem recuperare. Secundò, saepe moriuntur, qui si viuerent, meliores existerent: alij viuunt, qui deteriores sunt: ergo extrema Vnctio non concedit salutem, cum expedit. Tertio, saepe concederetur salus praeter omnem medicinam spem, & naturae leges, si concedenda sit, cum animae expedit. Ergo miraculose.

Haec tamen sententia vt omnino improbabilis reicienda est, quippe est contraria, tum communi sententiae Theologorum, tum Trident. & Florentin. Concilii, definitibus, interdum sacramentum sanitatem corporis conferre, videlicet, cum animae expedierit. Ratio ex institutione Christi peti debet. Congruentia ex eius benignitate desumitur; qui non dedit, gnatur integram homini sanitatem concedere.

12. Rationes verò Soti leuissimae sunt. Ad primam concedimus, saepe auxilia ob confirmationem, & Eucharistiam concessa non obtrahere effectum: quia eorum efficacia pendet ex humana libera voluntate, quae eam impedire potest. At effectus sanitatis corporalis ob extremam Vnctionem concedendus, si animae expedit, cum non dependeat a libero hominis arbitrio, necessariò sequendus est. Aliàs fatendum est, virtutem sacramenti ita limitatam esse, vt nequeat grauitatem morbi superare; quod absurdum est, cum sacramentum non operetur virtute naturali, sed supernaturali, quae quamlibet infirmitatem, quantumuis grauissimam, vincere aequè potest, ac leuem. Ad secundam dico, incertum esse, an illi, qui moriuntur, meliores forent; & esto, aliquando meliores existerent, postmodum mutarentur. Quòd verò alij viuunt, qui deteriores sunt, non inde inferitur, Sacramentum illis sanitatem concessisse, cum possint à causis naturalibus illam habere. Praeterquam quòd pro aliquo tempore illa sanitas expedire animae saluti potest, & ob eam causam vi Sacramenti concedi, tamen tentationibus concurrentibus praedictus fructus amittatur. Neque enim, vt bene aduertit Suar. *disp. 41. sess. ult. n. 5.* fructus spiritalis, ob què salus corporis vi Sacramenti interdum conceditur, non necessariò debet esse permanens, & perpetuus per totà vitam; sed secundum ordinem diuinae dispositionis. Ad tertiam admitimus, saepe salutem corporis vi huius Sacramenti admitti, praeter communes naturae leges; neque obinde miraculosa salus est absolute appellanda; quia est cõcessa iuxta leges à Christo praescriptas in huius Sacramenti institutione, sicut nec trãsubstantiatio, miraculosa mutatio dicitur, esto, sit praeter naturae leges: sufficit enim, quòd sit iuxta leges statutas à Christo.

13. Quoad secundum, quando hoc Sacramentum praedictos effectus operetur? Breuiter respondeo, stante communi sententia quam defendimus, hoc Sacramentum essentialiter non perfici, quovisque sensuum vnctiones sub suis formis fiant, asserendum est illo instanti, in quo verum est affirmare, Sacramentum perfectum esse, conferti primarium effectum, qui est gratia habitualis, cum ordine, & connexione ex promissione diuina ad gratias praeuinentes, quia effectus sacramenti, quovisque sacramentum sit, concedi non potest. Atque ita docent Suar. *disp. 41. sess. 2. n. 3.* Laym. *tract. 8. c. 5. circa finem.* Bon. *disp. 7. de Sacram. q. vn. p. 6. n. 2.* Coninch. *disp. 19. dub. 6. à n. 21.* Val. *disp. 8. q. 2. p. 2. vers. Effectus.* At in sententia Adriani, Medinæ, & aliorum, quos referunt Suar. Coninch. Laym. *loc. alleg.* & Henric. *lib. 3. c. 12. affirmantium*, in qualibet vnctione sub sua forma sacramentum essentialiter perfici, tamen partiali, & minus perfectum, necessariò fatendum est, effectum gratiae concedi qualibet finita vnctione, vt rectè notant Suar. Laym. Coninch. *loc. alleg.* quia sacramentum, cum sit signum practicum gratiae sanctificantis, esse non potest absque gratiae productione, si ex parte suscipientis nullus datur obex.

Gratiae verò praeuinentes huic gratiae habituali annexae non conceduntur necessariò eo instanti, quo gratia habitualis conceditur: quia eo tempore fortè non erant commoda. Conceduntur tamen quoties ex institutione Christi, & ordinatione diuina infirmus in illa ægitudine constitutus illis eget ad excitandam spem diuinæ misericordiae, ad leuiiores labores,

& infirmitatis incommoda ferenda, & ad resistendum Diaboli tentationibus. Finita verò infirmitate, non conceduntur: quia haec remedia, vt ex Trident. *sess. 14. de Extrema Vnctione, in promissio*, solum pro periculo mortis ob grauem illius necessitatem prouisa sunt. Nam pro toto vitæ decursu, vt ipsummet Concilium inquit, reliquorum sacramentorum effectus sunt designati, vt aduertit Suar. *disp. 41. sess. 1. n. 24.*

De remissione peccati, tam quoad culpam, quam quoad penam, idem dicendum est, ac de gratia habituali; conceditur, inquam, eo instanti, quo sacramentum perficitur, si ex parte suscipientis nullus ponatur obex: quia nulla est causa, ob quam in aliud tempus differatur. Idem videtur affirmandum de sanitate, tamen non oportet integram statim concedi, sed paulatim, & quasi insensibiliter, ne aegroti conscij sint ritè sacramentum suscipisse, & gratiam obrinuisse.

14. Solum superest dubium, an, si ob indispositionem aegroti sacramentum effectum careat, sublata indispositione effectus praedictos habeat? Et quidem, si perseverante infirmitate, fuerit obex sublatus, probabilissimum credo, effectus habiturum: quia, cum supradictum sacramentum iterari non possit eo tempore, expediebat, ne infirmus iterum dispositus effectibus illius priuaretur. At, in infirmitate finita, cum infirmus capax esse non possit, tum gratiarum praeuinentium, quae sunt quasi effectus primarij huius Sacramenti, tum sanitatis recuperandae, grauius dubium habet. Pè tamen credi potest, effectum gratiae habitualis ex se dicentem ordinem ad gratias praeuinentes, si fortè aegrotus illarum capax sit, sublato obice, concedi, vt docuit Suar. *disp. 41. sess. 23. c. 24.*

P V N C T V M VI.

De subiecto, seu suscipiente vnctionem.

1. Subiectum vnctionis est homo viator.
2. Baptizatus.
3. Adultus, qui aliquando rationis usum habuit.
4. Satisfit cuidam obiectioni.
5. Aliqui existimant, non esse ministrandum hoc sacramentum pueris rationis usum habentibus, sed oportere statim habere puberem.
6. Reuocatur praedicta sententia, & adstruitur impuberibus dari posse.
7. Non est necessarium, quòd suscipiens aliquando peccauerit: sufficit peccare potuisse.
8. Soluuntur opposita rationes.
9. Adultus si immediatè post Baptismum susceptum, in mirbum incidat, potest hoc Sacramentum suscipere.
10. Debet suscipiens infirmus existere.
11. Qualiter infirmus requiratur.
12. Non est expectandum vltimum vitæ periculum.
13. Stante dubio, an morbus periculosus sit, ab hoc Sacramento supercedendum est.
14. Non esse de Sacramenti essentia, quòd minioretur infirmo periculosio, affirmat Coninch.
15. Verius est oppositum.
16. Soluuntur rationes contrariae.
17. Sapius hoc sacramentum suscipi potest, si sapius in nouam infirmitatem incidit.

1. Subiectum capax vnctionis tantum est homo, viator capax, adultus, in periculo mortis, ob infirmitatem, constitutus. Conclusio est ab omnibus recepta quam oportet per partes explicare. Primò, debet esse viator: sacramenta enim solum pro viatoribus sunt instituta. Quare; si dubium sit, infirmum è vita decessisse, nec veritas explorari potest absque periculo manifesto omittendi vnctionem, non absolute, sed sub conditione, saltem mente retenta, ministranda vnctio est, vt bene notauit Nauar. *c. 22. n. 13.* Suar. *l. 4. in 3. p. disp. 42. sess. 1. n. 1.* Emm. *Sà verbo, Extrema Vnctio, n. 15.* Laym. *lib. 5. tract. 8. c. 8. n. 2.* Bonac. *disp. 7. q. vnica. pun. 5. n. 9.* Quia hac conditionali ministratio sacramenti irreuerentia vitatur, & infirmi vilitati consultum, si capax existit.

2. Secundò, debet esse baptizatus: quia absque Baptismo nemo capax est vllius sacramenti recipiendi, vt docuit Florent. in decreto Eugenij, & colligitur ex Trident. *sess. 14. cap. 3.* affirmante vnctionem esse Sacramentum consummatum totius vitæ Christianae, quae in Baptismo inchoatur.

3. Tertio, necessariò debet esse adultus, id est, qui rationi vsu habeat, vel aliquando habuerit: infantes namque, aut perpetuo amentes, huius sacramenti incapaces sunt. Vt ex communi sententia colligitur Valen. *disp. 8. q. 2. p. vlt.* Suar. *disp. 42. sess. 1. n. 3.* Laym. *lib. 5. sum. tract. 8. c. 4. n. 2.* Coninch. *disp. 19. dub. 7. conclus. c. 2.* Bonac. *disp. 7. de Sacram. Vnct. q. vnica, p. 5. à n. 1.* & colligitur manifestè tñ ex illis verbis Iacobi *5. Infirmus quis in vobis, inducat Presbyterus, tacitè indicans, infirmum extremam Vnctionem petere debere. Tum ex illis: si in peccatis sit, remittentur illi, à quibus destituta est forma, sub qua hoc sacramen-*

tum ministratur, quæ necessario supponit saltem potentiam peccandi. Tum ex Trident. asserente, esse Penitentiam consummatam, quod in infantibus, & perpetuo amentibus esse non potest: quippe penitentia incapaces existunt.

Notanter dixi: *Qui rationis vsum habeat, vel aliquando habuerit.* Nam esto, consultius sit, hoc Sacramentum, quoad fieri possit, infirmo rationis vsum habenti ministrari, tum ob reuerentiam sacramenti, tum ob deuotionem suscipientis, tum vt effectus speciales huius sacramenti communicari possint: at necessarium non est necessitate sacramenti, imò nec grauis præcepti, vt satis confirmat vsum, & praxis Ecclesie concedentis hoc sacramentum infirmis vlu rationis earentibus. Sic Suar. disp. 42. sect. 1. n. 6. Nauarr. cap. 22. n. 11. Coninch. disp. 19. dub. 7. concl. 2. Laym. lib. 5. sum. tract. 8. c. 3. n. 3. Bonac. disp. 7. de Sacram. q. vnic. p. 5. n. 1. Ratio ea est: quia hoc sacramentum institutum est, vt, quæ per Penitentiam, & Eucharistiam fortè remissa non sunt, vel non potuerunt remitti, eò quòd infirmus exiterit incapax Penitentia, & Eucharistia recipienda, virtute huius sacramenti remittantur: ad cuius effectus consecutionem decebat maximè, vt hoc sacramentum ministrari posset infirmis; tamen vlu rationis actualiter non habuerint: modò aliquando eo vlu fuerint.

4. Neque his obstat, debere infirmum hoc sacramentum petere, sicut colligitur ex Iacob. 5. *Infirmatur quis in vobis: inquit Presbyteros, &c.* vbi Presbyteri ab infirmo vocandi sunt quia non exigitur eorum actualitas, & presens vocatio, & sacramenti peritio: sufficit habitualis, & quæ aliquando præcessit. Hæc autem præsumitur ex eo tantum, quòd Christianè infirmus vixerit, neque peccato mortali affectum esse constiterit: eo enim ipso perit sibi conferri opportuna salutis remedia, vt bene tradit Coninch. disp. 19. dub. 7. concl. 3. n. 24. Hentiq. lib. 3. c. 13. n. 1. Suar. disp. 42. sect. 2. n. 6. Bon. disp. 7. de Sacram. vnic. q. v. p. 5. n. 3. Quocirca, si post peccatum commissum, v. g. duellum, tempus superfuit, quo vulneratus præterire potuit, præsumendum est poenituisse, nisi contrarium manifestè constiterit, sicut notauit Coninch. disp. 19. dub. 6. n. 19. Quo casu absoluedus est infirmus primò ab excommunicatione: vt dixit Emmanuel Sà *verbo extrema-Vnctio, n. 1.* & deinde ministranda Vnctio, saltem sub conditione mente retenta, si forte ad effectum sacramenti dispositus infirmus existit. Quoties autem phrenetico Vnctio ministranda est, spectari maximè debet ne cum sacramenti irreuerentia fiat, aliàs si alieuius irreuerentia periculum adsit, omittenda omninò est: quia semper posthinc debet priuata vtilitas Sacramenti reuerentia, vt ex D. Thom. communique sententia docuit Suar. disp. 42. sect. 1. n. 9. Bonac. disp. 5. q. v. p. 5. n. 1.

5. Aliqui Doctores non infirmæ notæ sententiæ, esto, validè conferri possit Vnctio iis, qui rationis vsum habent, seu aliquando habuerunt: at nequaquam licitè concedi, nisi puberibus, quique ad Eucharistiam recipiendam apti sunt. Sic docet Sotus in 4. dist. 23. qu. 1. art. 2. concl. 4. Vuald. de extrema-Vnctione, de suscipientibus, n. 7. Et mouentur ex consuetudine recepta, quæ ferè vbique viget, negandi extremam Vnctionem impuberibus, quibus, ob exiguam discretionem, Viaticum denegatur. Deinde, quia extrema-Vnctio Penitentia, & Eucharistia succedit, illorumque vices supplet. Ergo incepti ad Penitentiam, vel Eucharistiam recipiendam, etiam ad extremam Vnctionem inepti iudicandi sunt.

6. Cæterum, hæc consuetudo tolleranda non est: sed omninò à Prælati curandum, vt pueris, qui sufficientem ad peccandum discretionem habent, vt plerumque sunt septenni, quique capaces sunt Penitentia recipiendæ, extrema Vnctio concedatur: quippe extrema Vnctio est penitentia sacramenti consummatum. Ergo capaces Penitentia, & extrema-Vnctionis ceteri debent, præcipuè cum pueri rationis vsum habentes; tamen si decimum quartum annum non attingant, gratia huius sacramenti indigere maximè possunt; tum ad concipiendum spem diuinæ misericordiae, tum ad infirmitatem patienter sustinendam, tum ad tentationes Dæmonis superandas, tum ad peccatorum remissionem, tum ad salutis corporalis consuetudinem. Atque ita sustinet Zambran. de extrema-Vnctione, dub. 1. Laym. lib. 5. sum. tract. 8. c. 4. n. 1. & indicat. Nauarr. c. 22. n. 11. Sà *verbo, Extrema-Vnctio, n. 2.* Graff. 2. p. dec. lib. 1. c. 3. n. 16. Quod omninò seruandum existimo, casu, quo impubes incapax exiterit alterius Sacramenti recipiendi: fortè enim ex huius Sacramenti receptione æterna salus impuberis infirmi pendet. Fateor tamen, Parochos à peccato excusari, negando impuberibus extremam Vnctionem, si ea consuetudo ab Episcopis tolerata viget: quippe non est consuetudo manifestè irrationabilis, & iniqua: & notauit Laym. d. c. 4. n. 2.

7. Alij insuper requirunt ad susceptionem huius sacramenti actualè peccatum, saltem veniale, infirmum commississe: tum, quia est institutum ad peccata, seu reliquias peccatorum actualium abstergendas, vt ipsa forma indicat: tum, quia est consummatum Penitentia, quæ abique peccato confici non potest: tum, quia Sanctissima Virgo capax esset extrema Vnctionis. Sic docet Did. Nunez in 3. p. 9. 32. art. 2. Sed contrarium tenendum est cum communi sententia, teste Nauarr. c. 22. n. 13.

Hentiquez lib. 3. c. 8. n. 4. & cap. 12. num. 8. Coninch. disp. 19. dub. 7. n. 23. Suar. disp. 42. sect. 2. à n. 8. Bonac. disp. 7. de Sacram. quest. vn. punct. 5. circa finem. Ratio est manifesta: quia hoc sacramentum non est per se institutum ad remittenda peccata; sed ad remittenda, si forte exiterint, vt colligitur ex verbis Iacobi, & ex forma, sub qua hoc Sacramentum ministratur, quæ sensum conditionalem præstat. Ergo opus non est, vt actualè peccatum commiserit, qui hoc sacramentum suscipere debet. Adde, hoc Sacramentum præcipuè institutum esse ad roborandum infirmum medijs auxilijs, & gratijs præuenientibus, vt leuils infirmatus, & labores sustineat, & facillius tentationes Dæmonis superet, quòd nullam à peccato commissio dependentiam habet.

8. Et ex his soluantur oppositæ rationes. Ad primam concedo, institutum hoc Sacramentum esse ad remittenda peccata non absolutè sed sub conditione, si exiterint. Item, institutum esse ad remittendas reliquias peccatorum, tum originalis, tum actualis, quales sunt pronitas ad malum, & difficultas in bonum eo tempore, quo debilitate corporis, & morbi ægritudine facultates impeditæ sunt: quæ reliquias, cum solum remittendæ sint medijs auxilijs, & gratijs præuenientibus, fieri optimè potest earum remissio, tamen nullum actuale peccatum commissum sit. Ad secundam fateor extremam Vnctionem consummare Penitentiam: quia remittit, tum peccata, tum penam pro peccatis debitam, quæ per Penitentiam fortè remissa non sunt: & quia plerumque est vltimum sacramentum, quòd in vita suscipitur, eaque de causa terminus, & consummatum omnium sacramentorum appellari potest. Ad tertiam concedo, Beatissimam Virginem huius sacramenti capacem esse, vt latè probat Suar. to. 2. in 5. p. disp. 18. sect. 3. circa medium, vers. Alij. & 1. 4. disp. 42. sect. 2. circa finem, quia Beatissima Virgo capax fuit primarij huius sacramenti effectus, qui est habitualis gratia secum trahens auxilia ad superandas inimici insidias, quæ tempore mortis occurrere solent. Si enim, vt communior sententia, capax fuit suscipiendi Baptisimam, ex eo, quòd, spectata eius natura peccato originali fuerit subiecta; tamen si ab Spiritu Sancti gratia præuenientia illud non contraxerit; quid mirum, quòd extrema Vnctionis capax fuerit, quæ non directè ad remittenda peccata, sed ad roborandum animum, ne in peccata infirmus labatur institutum est? Quòd si dicas, Beatissimam Virginem nullam infirmitatem passam esse, eaque de causa incapacem esse sacramenti, quòd infirmis tantum ministratur? Respondet, nullam infirmitatem ex humorum inordinatione habuisse: at ex debilitate naturæ, & humidi radicalis consumptione infirmum fuisse: quòd sufficit, vt hoc sacramentum ei ministrari possit, sicuti credunt Albert. Magnus in Manuali Virg. c. 72. & 74. Antonin. 3. p. tit. 14. c. 8. §. 3. & Canisius lib. 1. de B. Virg. c. 9. & alij, ministratum esse.

9. Hinc fit, si adultus inmediate post Baptisimam susceptum in morbum incidat periculosum, posse, & debet ei Vnctionem ministrari: quia ad illius susceptionem non expostulatur actualiter peccasse, sed ex se, & spectata suscipientis naturæ, peccare potuisse, capacemque susipientem esse gratia sacramentalis, quæ medio hoc Sacramento communicatur. Sic tanquam cerum tradit Suar. disp. 42. sect. 2. n. 9. Hentiq. lib. 3. c. 11. n. 3. alijs relatis Bonac. disp. 7. q. vnic. p. 5. n. 14.

10. Quartò requiritur, quòd suscipiens infirmus sit, vel infirmitate proueniente ex humorum inordinatione, vel ex naturæ debilitate, vt in senibus, vel ex vulnere accepto. Colligitur manifestè ex Iacobo, solis infirmis concedente, vt Presbyteros vocent ad vnctionem; & ex Florentino Concilio asserente, alijs ab infirmis dari non debere: & ex Trident. sess. 14. c. 3. dicente, solis infirmis adhibendam vnctionem est. Quapropter, si alijs ab infirmis, esto, in discrimine vitæ constitutis Vnctio ministraretur, non solum peccatum grauissimum esset, sed ea ministratio nullius esset effectus, vt ex communi Ecclesie praxi notauit Suar. disp. 42. sect. 2. in princ.

11. Quinimò non quibusuis infirmis hoc sacramentum ministrandum est: sed iis, quibus infirmitas, Medicorum iudicio, periculum vitæ inducit; aliàs graue peccatum committeretur, vt ex communi docet Suar. disp. 42. sect. 2. n. 3. & 4. Valen. d. 8. q. 2. p. 2. post princ. Coninch. disp. 19. dub. 7. n. 23. & 24. Laym. lib. 5. sum. tract. 8. c. 4. circa finem. Bonac. disp. 7. q. vnic. p. 5. n. 5. & colligitur manifestè, tum ex vlu Ecclesie, tum ex Florent. Concilio. dicente: *Hoc Sacramentum dari non debet nisi infirmo, de cuius morte timetur.*

12. Neque inde fit, expectandum esse, vt infirmus sensu careat: id enim potius est contra reuerentiam sacramenti. Neque item, vt salus viribus naturæ omninò desperata sit: sed eo ipso, quòd prudenter iudicatur, infirmum periculo vitæ laborare, ministrari Vnctio potest, vt rectè dixit Suar. dicta sect. 2. n. 5. Coninch. dub. 7. n. 24. Hentiq. lib. 3. c. 11. n. 3. Bonac. disp. 7. de Sacram. q. vnic. p. 5. n. 7. Quapropter ceterem, quociens Viaticum infirmo ministratur, statim & ministrari vnctionem posse, & expedire: quia iam censetur infirmitas graue periculum vitæ inducere.

13. Stante autem dubio absque opinione, an morbus de

se, vel in hoc individuo sit periculosus, esto, censeat Chapea-
nula de ministrat. Vnction. c. 5. q. 11. ministrandam esse vnctio-
nem sub conditione: at verius existimo cum Layman. tract. 8.
r. 4. circa finem, ab hoc sacramento supercedendum esse: tum,
quia non est sacramentum necessitatis, tum, & precipue, quia
sacramentum ministrari non potest ei, quem saltem sub opi-
nitione probabili non constiterit, illius fructus esse capaxem:
tum, quia est praeceptum, ne aliis, quam vita periclitantibus
ministratur; cuius praecepti transgressioni exponitur, qui in-
firmo dubium vitae periculum tantum habenti vnctionem
concederet.

14. Sed, an hoc periculum vitae requiratur non solum ad li-
citam, sed etiam ad validam ministracionem, difficultate non
carer. Coninch. disp. 19. dub. 7. num. 25. negat requiri. Mouetur,
tum ex Iacobo, qui solum ex postulat infirmitatem, nullius pe-
riculi mortis mentionem faciens, ibi: *Infirmatur quis in vobis
inducat Presbyteros, &c.* tum ex Trident. sess. 14. c. 3. asserente,
hanc vnctionem esse infirmis adhibendam, illis praesertim, qui
tam periculosos decumbunt, vt in exitu vitae constituti videan-
tur: vbi notandum est verbum, *praesertim*, quod indicat aliis
infirmis ab iis, qui constituti sunt in exitu vitae, Vnctionem
esse adhibendam: tum ex Florent. dicente, his tantum in-
firmis Vnctionem dari debere, de quorum morte timetur.
Expendo verbum, *debere*, quod licitum vltimum, non valorem
spectat, aliis loco, *debere*, vt retetur Concilium verbo, *posse*. Tum
ratione, quia, si ad valorem sacramenti periculum mortis ex-
postulatur, cum hoc incertum sit, saepe hoc sacramentum in-
ualide conferretur, neque deberet vnquam ministrari absolu-
te, nisi cum periculum mortis certum esset, ac proinde expe-
ctandum esset, vt infirmus animam iam ageret: quod est con-
tra superioris dicta, & receptam consuetudinem.

15. Caeterum communior sententia tenenda est, inuali-
dum esse sacramentum infirmo ministratum, qui nec ratione
infirmitatis, nec ob debilem eius complexionem periculum
mortis iudicio peritiorum subit. Sic tradit Suar. t. 4. in 3. p. disp.
42. sect. 2. n. 4. & 5. Bonac. disp. 7. de vnct. q. vnic. p. 5. n. 5. Mouet
primò ex Trident. sess. 14. in prooemio huius Sacramenti, asseren-
te, institutum esse à Christo Domino, vt finem nostrae vitae, ra-
quam firmissimo quodam praesidio, muniret aduersus Diaboli
insidias. Supponit ergo, non aliis, quam iis, qui in fine vitae
esse creduntur, ministrandum esse. Quòd optime confirmari
potest ex eo, quòd sit totius vitae Christianae (vt inquit Con-
cil.) consummariuum. Secundò, si quilibet infirmus huius sa-
cramenti capax esset, eique valide ministrari posset, nulla ap-
paret sufficiens ratio, cur Ecclesia solis infirmis periculosus
hoc sacramentum concederet, & aliis denegaret: iniuste enim
videretur priuati tanto sacramenti fructu, quo ex institutio-
ne Christi capaces existunt.

16. Neque rationes in contrarium vigent. Ad locum Iaco-
bi respondeo, etsi non expresserit infirmitatis qualitatem, ex
Ecclesiae vlti, & praxi recepta satis expressam esse: siquidem
non permittit aliis infirmis, quam vita periclitantibus, Vnctio-
nem ministrari. Ad secundam ex Tridentino, nego, ex verbo,
praesertim, indicari, quibus infirmis Vnctionem ministrari
posse: imò potius colligitur, solis periculo vitae laborantibus
esse ministrandam: siquidem dixit Concilium, Vnctionem in-
firmis adhibendam esse illis, vt praesertim, qui tam pericu-
losos decumbunt, vt in exitu vitae constituti videantur. Notan-
dum, inquam, est verbum illud, *qui iam periculosos decumbunt*:
supponit, inquam, alios infirmos, quibus vnctio ministranda
est, periculosos decumbere debere, tamen non ita periculosos,
vt in exitu vitae constituti censeantur: sunt enim gradus peri-
culi. Ad tertiam ex Florent. respondeo, fortè vltimum esse, verbo,
debere, vt contrariae sententiae aliquam probabilitatem relin-
queret. Praeterquam quòd, cum Conc. in eo loco declarauerit,
huius sacramenti subiectum, & solum designauerit illud, de
cuius morte timetur; quòdlibet aliud censeat exclusisse, ta-
meti vltimum non fuerit verbo, *posse*; sed verbo, *debere*. Ad quar-
tam ex ratione petitam respondeo, hoc sacramentum non esse
ministrandum, nisi cum de periculo vitae moraliter constet.
Neque inde fit, sacramentum inualidum esse, si forte in re pe-
riculum absit: quia, cum Christus Dominus huius sacramenti
ministracionem hominibus reliquerit, credendum est, sic eam
reliquisse, vt quoties prudenter iudicauerint infirmum peri-
culo vitae laborare, concedere possint.

17. Superest dicendum, an semel, vel saepius hoc sacra-
mentum suscipi possit. Et quidem, durante eodem periculo
morbi, nullatenus repeti potest. Secus verò illo periculo sub-
blato, & nouo adueniente, secundum peritorum iudicium, ta-
meti non longum tempus praecesserit, sicut docet S. Thom.
in Supplem. q. 33. art. 2. & in 4. dist. 23. q. 2. arr. 4. Paludan. ibi. q. 4.
Syluest. verbo, Vnctio. q. 8. Emman. Sa. n. 4. Hentiq. lib. 3. c. 19. n. 3.
Suar. disp. 40. sect. 4. à n. 4. Coninch. disp. 19. dub. 8. Layman. lib.
5. sum. tract. 8. c. 4. in fine. Valen. disp. 8. q. 2. p. 2. in fine. Bonac.
disp. 7. q. v. n. 6. n. 4. & alij. Prior pars, scilicet, durante eo-
dem periculo, repeti non posse, constat, tum ex praxi Ecclesiae,
tum ex sufficiencia huius sacramenti, quòd semel legitime sus-
ceptum, sufficientissimum est ad roborandum, & manendum
infirmum in eo periculo constitutum aduersus Diaboli insidias.

Secundam partem, scilicet, repeti Vnctionem posse, nouo pe-
riculo adueniente, etiam Ecclesiae praxi confirmat: & probat
ratio: quia hoc sacramentum institutum est, vt firmissimum
infirmorum vita periclitantium praesidium. Cum igitur non
tantum semel, sed saepe quis infirmari possit cum periculo vi-
tae, deuit, vt toties hoc praesidium applicaretur. Quòd satis
indicat Concilium asserens, solum Baptismum, Confirmatio-
nem, & Ordinem imperire characterem, tacite indicans, re-
liqua Sacramenta repeti posse.

PUNCTUM VII.

De Ministro Vnctionis.

1. Nullus alius à Sacerdote est minister.
2. Sacerdos tamen, esto degradatus, verum Sacramentum con-
ficiet.
3. Vt licite Sacerdos ministrat, iurisdictionem habere debet.
4. Ex ratiobatione de futuro hoc Sacramentum ministrari potest.
5. Si Parochus noluit ministrare, nec dare alteri licentiam, qui-
libet Sacerdos potest ex praesumpta Episcopi, vel Pontificis
facultate sacramentum conficere.
6. Vnus tantum Sacerdos requiritur, nec debent esse plures.
7. Necessitate urgente, plures adhiberi possunt.
8. Quilibet ex dictis Sacerdotibus necessario vnctionem simul
cum forma praestare debet, neque potest vnus vnctionem,
& alter formam conficere.

1. Sacerdotem, & neminem alium extremae Vnctionis Mi-
nistrum esse docuit Florentinum Concilium in illo de-
creto de Armenis, & Trident. sess. 14. c. 3. & can. 4. & colligitur
aperte ex illo Iacobi 5. Inducat Presbyteros. Nominem enim Pres-
byteri in nouo Testamento solos Sacerdotes intelligi probat
Paulus 1. ad Timoth. 4. Cum impositione manuum Presbyte-
ri, & Innocent. 1. epist. ad Decentium. Analect. epist. 2. decretal.
Cyrill. lib. 2. in Leuitic. Chrysostr. lib. 3. de sacerdotio. c. 6. Ratio
est voluntas Christi. Congruentia desumi debet ex eo, quòd
hoc sacramentum institutum sit ad sanctificandos fideles,
cuius officium ad Sacerdotes pertinet; & ex eo, quòd dignita-
ti huius sacramenti conueniebat, ne per alios, quam per Mi-
nistros consecratos concederetur, praecipue cum in hoc sacra-
mento non adit ea necessitas, quae in Baptismo, ob quam Ba-
ptismus à quolibet ministrari permittitur. Hinc fit, ministra-
tum hoc sacramentum ab alio, quam à Sacerdote, nullius effe-
ctus esse: quia ad essentiam sacramenti necessario concurrere
debet causa efficiens, quae est minister à Christo institutus.
Neque obstat Innocent. 1. in dicta epist. ad Decentium, asse-
rens, non solum Presbyteris, sed omnibus etiam Christianis
licitum esse, vt oleo sacro in sua, & suorum necessitate vngen-
do: quia non de vnctione sacramentali, sed de vnctione pia, &
deuota intelligendum asserunt Alphons. de Castro lib. de hu-
res. verbo, Extrema Vnctio, & Sotus in 4. dist. 23. quest. 2.
art. 1. teste Valentia 1. a. disp. 81. q. 2. p. 1. Quòd si de vnctione sa-
cramentali Innocentius loquatur, vt manifestè colligi videtur
ex contextu, praecipue cum in fine concludat, hanc vnctio-
nem genus esse sacramenti, dicendum cum eo Iansenio in c. 8.
Marci, & ibi Maldonato, Bellarmin. lib. 1. de hoc Sacramento. c.
9. Suar. disp. 43. sect. 1. in fine. Agid. de Coninch. disp. 19. dub. 8.
n. 27. Innocentium locutum esse, non de vltimo actio huius sa-
cramenti, seu de illius ministracione: sed de vltimo passiuo, hoc
est, de illius susceptione, quam asserit, cuiuslibet Christiano in
sua, & suorum necessitate licere, vocando, scilicet, Presbyte-
ros, qui se, & suos in necessitate vngant.

2. At eo ipso, quo quis sacerdos est constitutus, licet degrada-
tus, vel excommunicatus existat, valide hoc sacramentum con-
ficere potest, quia retinet sacerdotij qualitatem, quae sola re-
quisita est in Ministro ad sacramentum hoc valide conficien-
dum, vt aperte colligitur ex Iacobo, & ex Florentino, & Tri-
dentino. Neque hoc sacramentum, sicuti Penitentia, administratur
per modum iudicij, & sententiae, vt iurisdictione ex postulat
in Ministro ad illius valore sed administratur, tñ vnctionem, tñ
deprecatione, quae actio non essentialiter exigunt iurisdic-
tionem. Ergo quilibet simplex sacerdos valide hoc sacra-
mentum ministrare potest. Atque ita docuit Suar. tomo 4. in 3. part.
disp. 43. sect. 1. n. 4. Bonac. disp. 7. de Sacram. q. v. n. 4. n. 3.

3. Verum, esto, valide quilibet sacerdos hoc sacramentum
ministrare possit, illicite tamen ministraret, nisi iurisdictionem
habeat in infirmo ab Ecclesia non impeditam: ac proinde
nisi Parochus sit, vel à Parocho potestatem habeat. Quia p-
sere fideles spiritali sacramentorum cibo munus est Pato-
ris, vt rectè notatur Valent. disp. 8. quest. 2. p. 1. Coninch. disp.
19. dub. 8. n. 28. Layman. tract. 8. c. 6. n. 1. Bonac. disp. 7. quest.
vnic. p. 4. n. 5. & colligitur aperte ex Clem. 1. de priuilegiis. vbi
Religiosi exempti, qui hoc sacramentum abque Parochi li-
centia administrare praesumunt, ligantur excommunicatione
Pontifici referuata; quam tamen non contrahunt alij Clerici
saeculares.

4. Ab hac illicita ministracione excusantur, tum Religiosi,